# T008 A HÀM VIII (44) Q22-30-Tu Đà

*Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)*

KINH TAÂNG NHAÁT A-HAØM QUYEÅN 22

Phaåm 30: TU-ÑAØ

KINH SOÁ 1

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong nuùi Ba-sa1 nöôùc Ma-kieät cuøng chuùng naêm traêm ñaïi Tyø- kheo. Baáy giôø, vaøo luùc saùng sôùm, Theá Toân ra ngoaøi tònh thaát kinh haønh. Luùc ñoù, Sa-di Tu- ñaø kinh haønh theo sau Theá Toân. Baáy giôø Theá Toân quay laïi hoûi Sa-di: –Nay Ta muoán hoûi nghóa oâng. Haõy laéng nghe vaø suy nghó kyõ! Sa-di Tu-ñaø ñaùp: –Kính vaâng, Theá Toân! Theá Toân baûo: –Coù saéc thöôøng vaø saéc voâ thöôøng, chuùng laø moät nghóa hay laø nhieàu nghóa? Sa-di Tu-ñaø baïch Phaät: –Coù saéc thöôøng vaø saéc voâ thöôøng, nghóa naøy nhieàu, chaúng phaûi moät nghóa. Sôû dó nhö vaäy laø vì saéc thöôøng ôû trong vaø saéc voâ thöôøng ôû ngoaøi, vì vaäy cho neân nghóa chuùng coù nhieàu, chaúng phaûi laø moät. Theá Toân baûo: –Laønh thay, laønh thay! Tu-ñaø, nhö nhöõng lôøi oâng ñaõ kheùo noùi nghóa naøy. Saéc thöôøng, saéc voâ thöôøng, nghóa naøy nhieàu, khoâng phaûi moät nghóa. Theá naøo, Tu-ñaø, nghóa höõu laäu, nghóa voâ laäu, laø moät nghóa hay nhieàu nghóa? Sa-di Tu-ñaø thöa: –Nghóa höõu laäu, nghóa voâ laäu, laø nhieàu, khoâng phaûi moät nghóa. Sôû dó nhö vaäy laø vì nghóa höõu laäu laø keát söû sinh töû, nghóa voâ laäu laø phaùp Nieát-baøn. Vì vaäy cho neân nghóa coù nhieàu, khoâng phaûi moät nghóa. Theá Toân baûo: –Laønh thay, laønh thay! Tu-ñaø, nhö nhöõng gì oâng ñaõ noùi. Höõu laäu laø sinh töû, voâ laäu laø Nieát-baøn. Theá Toân laïi hoûi: –Phaùp tuï, phaùp taùn, laø moät nghóa hay laø nhieàu nghóa? Sa-di Tu-ñaø baïch Phaät raèng: –Saéc cuûa phaùp tuï, saéc cuûa phaùp taùn, nghóa naøy laø nhieàu, khoâng phaûi moät nghóa. Sôû dó nhö vaäy laø vì saéc cuûa phaùp tuï laø thaân töù ñaïi; saéc cuûa phaùp taùn laø khoå taän ñeá. Vì vaäy neân noùi nghóa coù nhieàu, khoâng phaûi moät nghóa. Theá Toân baûo:

Ba-sa sôn . 1.

–Laønh thay, laønh thay! Tu-ñaø, nhö nhöõng gì oâng ñaõ noùi. Saéc cuûa phaùp tuï, saéc cuûa phaùp taùn coù nhieàu nghóa, khoâng phaûi moät nghóa. Theá naøo, Tu-ñaø, nghóa thoï2, nghóa aám laø moät nghóa hay coù nhieàu nghóa? Sa-di Tu-ñaø baïch Phaät raèng: –Nghóa cuûa thoï cuøng aám coù nhieàu, khoâng phaûi moät nghóa. Sôû dó nhö vaäy laø vì thoï thì voâ hình khoâng theå thaáy; aám thì coù saéc coù theå thaáy. Vì vaäy cho neân coù nhieàu nghóa, khoâng phaûi moät nghóa. Theá Toân baûo raèng: –Laønh thay, laønh thay! Tu-ñaø, nhö nhöõng gì oâng ñaõ noùi. Nghóa cuûa thoï, cuûa aám; coù nhieàu nghóa, chaúng phaûi moät. Theá Toân laïi hoûi: –Coù töï, khoâng coù töï3, coù nhieàu nghóa khoâng phaûi moät nghóa. Sa-di baïch Phaät: –Höõu töï, voâ töï coù nhieàu nghóa, chaúng phaûi moät nghóa. Sôû dó nhö vaäy laø vì coù töï laø keát sinh töû, khoâng coù töï laø Nieát-baøn. Cho neân noùi

coù nhieàu nghóa, chaúng phaûi moät nghóa. Theá Toân baûo raèng: –Laønh thay, laønh thay! Tu-ñaø, nhö nhöõng gì oâng ñaõ noùi. Coù töï laø sinh töû, khoâng coù töï laø Nieát-baøn. Theá Toân laïi hoûi: –Theá naøo, Tu-ñaø, vì sao noùi coù töï laø sinh töû, khoâng coù töï laø Nieát-baøn? Sa-di baïch Phaät: –Coù töï thì coù sinh coù töû, coù chung coù thæ. Khoâng coù töï thì khoâng sinh khoâng töû, khoâng chung, khoâng thæ. Theá Toân baûo raèng: –Laønh thay, laønh thay! Tu-ñaø, nhö nhöõng gì oâng ñaõ noùi. Coù töï laø phaùp sinh töû; khoâng coù töï laø phaùp Nieát-baøn. Baáy giôø Theá Toân baûo Sa-di tieáp: –OÂng kheùo noùi nhöõng lôøi naøy. Nay Ta cho pheùp oâng laøm ñaïi Tyø-kheo4. Baáy giôø, Theá Toân trôû veà giaûng ñöôøng Phoå taäp* baûo caùc Tyø-kheo: –Ñaát nöôùc Ma-kieät raát ñöôïc thieän lôïi, neân khieán Sa-di Tu-ñaø ñeán ñaát nöôùc naøy. Ai ñem y phuïc, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng naèm, thuoác men trò beänh cuùng döôøng cuõng seõ ñöôïc thieän lôïi. Cha meï sinh ra oâng cuõng ñöôïc thieän lôïi, vì ñaõ sinh ra Tyø-kheo Tu-ñaø naøy. Neáu Tyø-kheo Tu-ñaø sinh vaøo gia ñình naøo, gia ñình ñoù ñöôïc ñaïi haïnh naøy. Nay Ta baûo caùc Tyø-kheo, haõy hoïc nhö Tyø-kheo Tu-ñaø. Vì sao nhö vaäy? Vì Tyø-kheo Tu-ñaø naøy raát laø thoâng minh, thuyeát phaùp thoâng suoát, cuõng khoâng khieáp nhöôïc. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy hoïc nhö Tyø-kheo Tu-ñaø. Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

2.

Thoï, töùc thuû hay chaáp thuû. Paøli: Upaødaøna.

Höõu töï, voâ töï ; chöa roõ.

3.

Cf. Caâu-xaù 14 (T29n1558, tr. 74c1): Toâ-ñaø-di , ñaéc giôùi Cuï tuùc do kheùo traû lôøi. Caâu-xaù luaän kyù 14 4.

(T41n1821, tr. 222b25), vaø Caâu-xaù luaän sôù 14 (T41n1822, tr. 643c23) ñeàu noùi, Sa-di Toâ-ñaø-di môùi baûy tuoåi ñaéc giôùi Cuï tuùc, do kheùo traû lôøi. Phaät hoûi Toâ-ñaø-di: “Nhaø ngöôi ôû ñaâu?” Toâ-ñaø-di ñaùp: “Ba coõi khoâng nhaø.” Skt. Sodaøyin (Koza-bhaøwya). Khoâng tìm thaáy ñoàng nhaát trong vaên heä Paøli.

KINH SOÁ 2

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät truù taïi vöôøn truùc Ca-la-ñaø, taïi thaønh La-duyeät cuøng chuùng naêm traêm ñaïi Tyø-kheo. Baáy giôø Theá Toân noùi phaùp cho voâ soá chuùng vaây quanh tröôùc sau. Khi aáy coù moät tröôûng laõo Tyø-kheo ôû trong chuùng naøy duoãi chaân veà phía Theá Toân maø nguû. Sa-di Tu-ma- na baáy giôø môùi leân taùm, ngoài keát giaø, chuù nieäm tröôùc maét, caùch Theá Toân khoâng xa. Baáy giôø Theá Toân ñöa maét nhìn tröôûng laõo Tyø-kheo ñang duoãi chaân maø nguû; laïi nhìn Sa-di ngoài thaúng tö duy. Theá Toân sau khi thaáy vaäy, lieàn noùi keä naøy: Ñöôïc goïi laø tröôûng laõo Chöa haún do raâu toùc Tuoåi taùc duø ñaõ lôùn Khoâng khoûi laøm vieäc ngu. Ai coù phaùp kieán ñeá Khoâng gaây haïi

sinh linh Xaû caùc haønh oâ ueá Ñoù goïi laø tröôûng laõo. Nay Ta goïi tröôûng laõo Khoâng vì xuaát gia tröôùc Ai coù nghieäp goác thieän Phaân bieät nôi chaùnh haønh; Duø tuoåi treû aáu nieân Caùc caên khoâng thuûng, söùt Ñoù môùi goïi tröôûng laõo Phaân bieät haønh chaùnh phaùp. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Caùc oâng coù thaáy tröôûng laõo duoãi chaân maø nguû khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: –Thaät vaäy, baïch Theá Toân, chuùng con ñeàu thaáy. Theá Toân baûo: –Tröôûng laõo Tyø-kheo naøy trong voøng naêm traêm naêm thöôøng laøm thaân roàng. Nay maø maïng chung cuõng seõ sinh vaøo trong loaøi roàng. Sôû dó nhö vaäy laø vì khoâng coù loøng cung kính ñoái vôùi Phaät, Phaùp vaø Thaùnh chuùng, sau khi thaân hoaïi maïng chung seõ sinh vaøo loaøi roàng. Caùc ngöôi coù thaáy Sa-di Tu-ma-na tuoåi vöøa leân taùm, ngoài thaúng tö duy, caùch Ta khoâng xa khoâng? Caùc Tyø-kheo thöa: –Thaät vaäy, baïch Theá Toân. Luùc naøy, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Sa-di naøy, ngay sau ñaây baûy ngaøy seõ ñaït ñöôïc boán Thaàn tuùc, cuøng ñaéc phaùp boán Ñeá, ñöôïc töï taïi trong boán Thieàn, kheùo tu boán yù ñoaïn. Sôû dó nhö vaäy laø vì Sa-di Tu-ma-na naøy coù loøng cung kính ñoái vôùi Phaät, Phaùp vaø Thaùnh chuùng. Vì vaäy cho neân, caùc Tyø-kheo haõy luoân luoân sieâng naêng cung kính Phaät, Phaùp vaø Thaùnh chuùng. Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 3

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø Theá Toân cuøng vôùi moät ngaøn chuùng hai traêm naêm möôi ñaïi Tyø-kheo cu hoäi. Baáy giôø, coù tröôûng giaû teân A-na-baân-ñeå* laém tieàn nhieàu cuûa, vaøng baïc, traân baûo, xa cöø, maõ naõo, traân chaâu, hoå phaùch, thuûy tinh, löu ly, voi ngöïa, traâu deâ, noâ tyø, toâi tôù khoâng theå keå heát. Luùc aáy trong thaønh Maõn phuù5 coù tröôûng giaû teân Maõn Taøi6 cuõng laém tieàn nhieàu cuûa, xa cöø, maõ naõo, traân chaâu, hoå phaùch, thuûy tinh, löu ly, voi ngöïa, traâu deâ, noâ tyø, toâi tôù khoâng theå ñieám heát. Thuôû nhoû oâng laø baïn cuõ toát cuûa A-na-baân-ñeå, cuøng thöông kính, chöa töøng queân nhau. Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå thöôøng xuyeân coù maáy ngaøn vaïn haøng hoùa traân quyù ñeå mua baùn trong thaønh Maõn phuù kia, nhôø Tröôûng giaû Maõn Taøi quaûn lyù, kinh doanh. Tröôûng giaû Maõn Taøi cuõng coù maáy ngaøn vaïn haøng hoùa traân quyù ñeå mua baùn taïi trong thaønh Xaù-veä, nhôø Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå quaûn lyù, kinh doanh. Baáy giôø, A-na-baân-ñeå coù ngöôøi con gaùi teân laø Tu-ma-ñeà7, nhan saéc xinh ñeïp nhö maøu hoa ñaøo, hieám coù treân ñôøi. Tröôûng giaû Maõn Taøi coù moät ít vieäc ñeán thaønh Xaù-veä, ñeán nhaø Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå. Ñeán nôi, oâng ngoài treân choã ngoài doïn saün. Khi aáy coâ gaùi Tu- ma-ñeà töø trong phoøng rieâng ra. Tröôùc tieân, coâ quyø laïy cha meï, sau quyø laïy Tröôûng giaû Maõn Taøi, roài veà phoøng rieâng laïi. Tröôûng giaû Maõn Taøi sau khi thaáy con gaùi Tu-ma-ñeà nhan saéc xinh ñeïp, nhö maøu hoa ñaøo hieám coù treân ñôøi, beøn hoûi Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå: –Ñaây laø con gaùi nhaø ai? A-na-baân-ñeå ñaùp: –Coâ gaùi vöøa roài laø con ñeû cuûa toâi. Tröôûng giaû Maõn Taøi noùi: –Toâi coù ñöùa con trai nhoû chöa coù hoân öôùc. Coù theà laøm daâu nhaø toâi ñöôïc khoâng? Tröôûng giaû

A-na-baân-ñeå lieàn ñaùp: –Vieäc naøy khoâng neân. Tröôûng giaû Maõn Taøi noùi: –Vì nhöõng gì, maø vieäc naøy khoâng neân? Vì doøng hoï hay vì cuûa caûi? Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå ñaùp: –Doøng hoï, cuûa caûi ñeàu töông xöùng. Nhöng vieäc oâng thôø phuïng thaàn linh khoâng gioáng vôùi toâi. Con gaùi toâi thôø Phaät, ñeä töû Thích-ca. Coøn caùc oâng thôø dò hoïc ngoaïi ñaïo. Vì vaäy cho neân khoâng theo yù oâng ñöôïc. Tröôûng giaû Maõn Taøi noùi: –Vieäc thôø phuïng cuûa chuùng toâi, chuùng toâi seõ teá töï rieâng. Vieäc thôø ai cuûa con gaùi ngaøi, coâ aáy seõ töï cuùng döôøng rieâng. Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå ñaùp:

Maõn phuù , xem cht. döôùi. 5.

Maõn Taøi . No 130: Tröôûng giaû Moâ-thi-la , thaønh Phöôùc taêng . No 129 noùi oâng naøy laø quoác 6.

vöông cuûa Nan quoác , teân laø Phaân-pha-ñaøn . Cf. Dvy. 402, teân thaønh phoá naøy laø Puòñavardhana, maø No 130 ñoïc laø Puòyavardhana. Tu-ma-ñeà . No 130: Thieän Voâ Ñoäc . No 129: Tam-ma-kieät . Dvy. 402, coâ naøy teân laø 7.

Sumaøgadhaø. Paøli: Cuøôa-Subhaddhaø.

–Con gaùi toâi neáu phaûi gaû cho nhaø oâng, taøi baûo boû ra khoâng theå keå xieát. Tröôûng giaû phaûi boû ra taøi baûo khoâng theå keå heát. Tröôûng giaû Maõn Taøi noùi: –Nay oâng ñoøi bao nhieâu taøi baûo? Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå ñaùp: –Nay toâi caàn saùu vaïn löôïng vaøng. Tröôûng giaû Maõn Taøi lieàn trao ngay cho saùu vaïn löôïng vaøng. Tröôûng giaû A-na- baân-ñeå laïi töï nghó: “Ta ñaõ tìm caùch töø khöôùc tröôùc, nhöng vaãn khoâng theå ngaên caûn ñöôïc.” OÂng noùi vôùi tröôûng giaû kia raèng: –Neáu toâi gaû con gaùi, toâi phaûi ñi hoûi Phaät. Neáu Theá Toân coù daïy baûo ñieàu gì, toâi seõ laøm theo. Baáy giôø, Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå laáy côù coù coâng vieäc caàn ñi moät laùt. OÂng ra khoûi cöûa, ñi ñeán choã Theá Toân. Ñeán nôi, ñaûnh leã saùt chaân Phaät, roài ñöùng qua moät beân. Baáy giôø Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå baïch Theá Toân:8 –Con gaùi Tu-ma-ñeà cuûa con ñöôïc Tröôûng giaû Maõn Taøi trong thaønh Maõn phuù caàu hoân. Con coù neân gaû hay khoâng neân gaû? Theá Toân baûo: –Neáu con gaùi Tu-ma-ñeà veà nöôùc kia, seõ mang laïi nhieàu lôïi ích, ñoä thoaùt nhaân daân khoâng theå keå heát. Baáy giôø, Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå töï nghó: “Theá Toân ñaõ duøng trí phöông tieän baûo neân gaû sang nöôùc kia.” Roài oâng ñaûnh leã saùt chaân Phaät, nhieãu quanh Phaät ba voøng vaø caùo lui. Veà ñeán nhaø, oâng sai baøy bieän caùc loaïi ñoà aên thöùc uoáng ngon ngoït thieát ñaõi Tröôûng giaû Maõn Taøi. Tröôûng giaû Maõn Taøi noùi: –Toâi ñaâu caàn söï aên uoáng naøy. Nhöng oâng coù gaû con gaùi cho con toâi? Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå noùi: –Ñaõ muoán vaäy, toâi thuaän theo yù oâng. Möôøi laêm ngaøy sau baûo con trai oâng ñeán ñaây. Noùi nhöõng lôøi nhö vaäy xong, caùo lui töø giaõ. Baáy giôø, Tröôûng giaû Maõn Taøi söûa soaïn ñaày ñuû nhöõng vaät caàn thieát, ñi xe baûo vuõ ñeán trong khoaûng taùm möôi do-dieân. Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå laïi trang ñieåm cho con gaùi mình, taém goäi xoâng höông, ñi xe baûo vuõ ñöa con gaùi ñi ñoùn con trai Tröôûng giaû Maõn Taøi. Giöõa ñöôøng gaëp nhau. Khi Tröôûng giaû

Maõn Taøi nhaän ñöôïc coâ gaùi, lieàn ñöa veà trong thaønh Maõn phuù. Baáy giôø, nhaân daân trong thaønh Maõn phuù coù ra haïn cheá: "Trong thaønh naøy, neáu coù ngöôøi nöõ naøo ñem gaû cho ngöôøi nöôùc khaùc thì seõ chòu hình phaït naëng. Neáu laïi ñeán nöôùc khaùc hoûi vôï ñem vaøo nöôùc thì cuõng chòu hình phaït naëng." Trong nöôùc aáy coù saùu ngaøn Phaïm chí. Ngöôøi trong nöôùc ñeàu tuaân theo haïn cheá naøy. Coù ñieàu leä: "Neáu ai phaïm luaät thì phaûi ñaõi côm cho saùu ngaøn Phaïm chí. Baáy giôø, Tröôûng giaû Maõn Taøi töï bieát mình ñaõ phaïm luaät, neân ñaõi côm cho saùu ngaøn Phaïm chí. Song moùn aên cuûa caùc Phaïm chí ñeàu duøng thòt heo, canh thòt heo vaø röôïu ñöôïc chöng laïi. Y phuïc cuûa caùc Phaïm chí thì hoaëc baèng daï traéng, hoaëc baèng loâng thuù. Nhöng theo phaùp cuûa caùc Phaïm chí, khi vaøo nöôùc thì phaûi laáy y vaét leân vai phaûi, ñeå loä nöûa thaân.

8. Truyeàn thuyeát Paøli. Sôù giaûi Dhp. iii. 465, noùi oâng laø phuù hoä Ugga ôû thò traán Ugganagara. Sôù giaûi A. IV 24 Kaøôakaøraømasutta, sôù giaûi noùi, oâng naøy laø Kaøôaka ôû Saøketa.

Baáy giôø, tröôûng giaû baïch: –Ñaõ ñeán giôø, côm nöôùc ñaõ ñuû. Khi aáy, saùu ngaøn Phaïm chí ñeàu vaét xieâm y moät beân, ñeå loä nöûa thaân, vaøo nhaø tröôûng giaû. Tröôûng giaû thaáy caùc Phaïm chí ñeán, oâng boø treân ñaàu goái ñeán tröôùc ñoùn vaø laøm leã cung kính. Phaïm chí lôùn nhaát ñöa tay khen toát, oâm coå tröôûng giaû, roài ñeán choã ngoài. Caùc Phaïm chí khaùc tuøy theo thöù lôùp maø ngoài. Sau khi saùu ngaøn Phaïm chí ñaõ ñònh choã ngoài xong, Tröôûng giaû baûo coâ Tu-ma-ñeà raèng: –Con haõy söûa soaïn ra laøm leã thaày chuùng ta. Coâ Tu-ma-ñeà thöa: –Thoâi, thoâi, ñaïi gia! Con khoâng theå laøm leã nhöõng vò khoûa thaân ñöôïc. Tröôûng giaû noùi: –Ñaây khoâng phaûi laø nhöõng vò khoûa thaân, khoâng bieát xaáu hoå. Nhöng nhöõng y phuïc maëc naøy laø phaùp phuïc cuûa hoï. Coâ Tu-ma-ñeà thöa: –Ñaây laø nhöõng ngöôøi khoâng bieát hoå theïn, taát caû ñeàu ñeå loä thaân hình ra beân ngoaøi. Coù duøng phaùp phuïc gì ñaâu. Xin tröôûng giaû nghe con. Theá Toân cuõng noùi coù hai nhaân duyeân cuûa söï maø ngöôøi ñôøi quyù laø coù taøm, coù quyù. Neáu khoâng coù hai söï naøy, naêm thaân: Cha, meï, anh, em, doøng hoï, thaûy ñeàu khoâng phaân bieät ngöôøi treân, keû döôùi. Neáu nhö vaäy cuõng ñoàng nhö caùc loaøi gaø, choù, heo, deâ, löøa, la, ñeàu khoâng coù toân ti. Do coù hai phaùp naøy ôû theá gian neân bieát coù toân ti traät töï. Nhöng nhöõng ngöôøi naøy boû hai phaùp naøy, gioáng nhö cuøng loaïi vôùi gaø, choù, heo, deâ, löøa, ngöïa. Thaät tình khoâng theå laøm leã hoï ñöôïc. Choàng Tu-ma-ñeà baûo vôï: –Nay coâ haõy ñöùng leân laøm leã thaày chuùng ta. Nhöõng vò naøy ñeàu laø trôøi maø toâi phuïng söï. Coâ Tu-ma-ñeà ñaùp: –Haõy thoâi ñi coâng töû. Toâi khoâng theå laøm leã nhöõng ngöôøi loõa hình khoâng bieát hoå theïn naøy. Nay toâi laø ngöôøi laøm leã löøa, choù sao! Ngöôøi laïi choàng noùi: –Thoâi, thoâi, quyù nöõ, chôù noùi vaäy. Haõy giöõ mieäng coâ, chôù coù xuùc phaïm. Hoï cuõng chaúng phaûi löøa, laïi chaúng phaûi doái gaït, nhöng nhöõng thöù hoï ñang maëc chính laø phaùp y. Baáy giôø, coâ Tu-ma-ñeà rôi leä khoùc loùc, nhan saéc bieán ñoåi vaø noùi nhö vaày: –Cha meï naêm thaân cuûa toâi thaø chòu huûy hoaïi thaân hình, phaân thaây naêm ñoaïn9 maø cheát, nhaát ñònh khoâng rôi vaøo taø kieán naøy. Luùc ñoù, saùu ngaøn Phaïm chí,

ñoàng lôùn tieáng noùi: –Thoâi, thoâi, tröôûng giaû! Coù gì khieán con tieän tyø naøy maéng chöôi nhö vaäy? Neáu coù thænh môøi, ñuùng giôø haõy baøy bieän ñoà aên thöùc uoáng ra ñi! Tröôûng giaû cuøng choàng Tu-ma-ñeà baáy giôø baøy bieän thòt heo, canh thòt heo, röôïu chöng laïi, khieán saùu ngaøn Phaïm chí ñeàu aên ñaày ñuû. Caùc Phaïm chí aên xong, baøn luaän chuùt ít, roài ñöùng leân ra veà. Khi aáy Tröôûng giaû Maõn Taøi ôû treân laàu cao, phieàn oaùn saàu haän, ngoài tö duy moät mình: "Nay ta ñem coâ gaùi naøy veà lieàn bò phaù nhaø, khoâng khaùc naøo laøm nhuïc nhaø cöûa ta." Trong

Ñeå baûn: Nguõ khaéc . TNM: Nguõ ngoan. Hình phaït chaët hai tay, hai chaân vaø cheùm ñaàu. 9.

luùc ñoù, coù Phaïm chí teân Tu-baït, ñaõ ñaït nguõ thoâng vaø ñaéc boán Thieàn. Tröôûng giaû Maõn Taøi toû ra quyù troïng. Phaïm chí Tu-baït töï nghó: "Ta cuøng tröôûng giaû xa nhau ñaõ laâu ngaøy, nay haõy gheù thaêm." Phaïm chí vaøo thaønh Maõn phuù ñeán nhaø tröôûng giaû, hoûi ngöôøi giöõ cöûa raèng: –Tröôûng giaû nay ñang laøm gì? Ngöôøi giöõ cöûa ñaùp: –Tröôûng giaû ôû treân laàu, ñang raát saàu öu. Khoâng theå noùi chuyeän. Phaïm chí beøn ñi taét leân treân laàu, gaëp tröôûng giaû. Phaïm chí hoûi tröôûng giaû: –Côù gì maø saàu öu ñeán nhö vaäy? Khoâng phaûi bò huyeän quan, troäm cöôùp, tai bieán nöôùc löûa gaây ra chaêng? Cuõng khoâng phaûi trong nhaø khoâng hoøa thuaän chaêng? Tröôûng giaû ñaùp: –Khoâng coù tai bieán huyeän quan, troäm cöôùp. Nhöng trong gia ñình coù chuùt chuyeän nhoû khoâng nhö yù. Phaïm chí hoûi: –Mong ñöôïc nghe caâu chuyeän aáy vaø do bôûi duyeân côù gì. Tröôûng giaû ñaùp: –Hoâm qua cöôùi vôï cho con trai, laïi phaïm luaät nöôùc, thaân toäc bò nhuïc. Coù môøi caùc thaày ñeán nhaø, baûo vôï con trai ra laøm leã maø noù khoâng vaâng lôøi. Phaïm chí Tu-baït noùi: –Cöôùi hoûi gaàn xa, nhaø coâ naøy ôû nöôùc naøo? Tröôûng giaû ñaùp: –Coâ naøy laø con gaùi cuûa Tröôûng giaû A-na-baân-ñeå trong thaønh Xaù-veä. Khi Phaïm chí Tu-baït nghe nhöõng lôøi naøy roài, ngaïc nhieân kinh dò, hai tay bòt tai noùi raèng: –OÁi chao! Tröôûng giaû! Quaù kyø laï! Chuyeän hieám coù! Coâ naøy vaãn coøn soáng, khoâng töï saùt, khoâng gieo mình xuoáng laàu, thì thaät laø may lôùn. Vì sao? Vì thaày maø coâ naøy phuïng thôø ñeàu laø ngöôøi phaïm haïnh. Hoâm nay maø coøn soáng thì thaät laø chuyeän laï! Tröôûng giaû noùi: –Toâi nghe nhöõng lôøi cuûa ngaøi laïi muoán phì cöôøi. Vì sao? Ngaøi laø dò hoïc ngoaïi ñaïo, taïi sao khen ngôïi haïnh cuûa Sa-moân doøng hoï Thích? thaày cuûa coâ naøy phuïng thôø coù oai ñöùc gì? Coù thaàn bieán gì? Phaïm chí ñaùp: –Tröôûng giaû! Muoán nghe thaàn ñöùc cuûa thaày coâ naøy chaêng? Nay toâi seõ keå sô nguoàn goác naøy. Tröôûng giaû noùi: –Mong ñöôïc nghe noùi veà ñieàu ñoù. Phaïm chí noùi: –Tröôùc kia, khi soáng taïi baéc Tuyeát sôn, toâi ñi khaát thöïc trong nhaân gian, ñöôïc thöùc aên roài, bay ñeán suoái A-naäu-ñaït. Luùc trôøi, roàng, quyû thaàn ôû ñoù töø xa thaáy toâi ñeán, ñeàu caàm ñao kieám ñeán choã toâi cuøng baûo toâi raèng: "Tieân só Tu-baït, chôù ñeán beân suoái naøy, chôù laøm baån suoái naøy. Neáu khoâng nghe lôøi ta, ta laáy ngay maïng soáng cuûa oâng." Toâi nghe nhöõng lôøi naøy, lieàn ñi khoûi suoái naøy khoâng xa maø aên. Tröôûng giaû neân bieát, Thaày coâ naøy phuïng thôø coù ngöôøi ñeä töû nhoû nhaát teân laø Sa-di Quaân-ñaàu10. Sa-di

naøy cuõng ñeán baéc Tuyeát sôn naøy khaát thöïc, bay ñeán suoái A-naäu-ñaït, tay caàm y ngöôøi cheát ôû nghóa

10. Quaân-ñaàu Sa-di. Xem cht. kinh soá 9 phaåm 26 treân.

trang dính ñaày maùu nhô. Khi aáy ñaïi thaàn A-naäu-ñaït, trôøi, roàng, quyû thaàn, ñeàu ñöùng daäy tieán leân cung kính ngheânh ñoùn thaêm hoûi: “Xin chaøo thaày cuûa loaøi ngöôøi. Ngaøi coù theå ngoài ñaây. Sa-di Quaân-ñaàu ñeán beân suoái nöôùc.” Laïi nöõa, Tröôûng giaû, chính giöõa suoái nöôùc hieän coù caùi baøn vaøng roøng. Sa-di Quaân-ñaàu laáy y ngöôøi cheát naøy ngaâm vaøo trong nöôùc, sau ñoù ngoài aên. AÊn xong, röûa baùt, roài ngoài kieát giaø ôû treân baøn vaøng, chaùnh thaân chaùnh yù, coät nieäm tröôùc maët, nhaäp vaøo Sô thieàn. Töø Sô thieàn xuaát, nhaäp vaøo Nhò thieàn. Töø Nhò thieàn xuaát, nhaäp vaøo Tam thieàn. Töø Tam thieàn xuaát, nhaäp vaøo Töù thieàn. Töø Töù thieàn xuaát, nhaäp vaøo khoâng xöù. Töø khoâng xöù xuaát, nhaäp vaøo thöùc xöù. Töø thöùc xöù xuaát, nhaäp vaøo baát duïng xöù. Töø baát duïng xöù xuaát, nhaäp vaøo höõu töôûng voâ töôûng xöù. Töø höõu töôûng voâ töôûng xöù, nhaäp vaøo dieät taän ñònh. Töø dieät taän ñònh xuaát, nhaäp vaøo dieãm quang Tam-muoäi. Töø dieãm quang Tam-muoäi xuaát, nhaäp vaøo thuûy khí Tam-muoäi. Töø thuûy khí Tam-muoäi xuaát, nhaäp vaøo dieãm quang Tam-muoäi. Keá ñoù, laïi nhaäp vaøo dieät taän ñònh, laïi nhaäp vaøo höõu töôûng voâ töôûng xöù Tam-muoäi, laïi nhaäp baát duïng xöù Tam-muoäi, laïi nhaäp thöùc xöù Tam-muoäi, laïi nhaäp khoâng xöù Tam-muoäi, laïi nhaäp Töù thieàn, laïi nhaäp Tam thieàn, laïi nhaäp Nhò thieàn, laïi nhaäp Sô thieàn. Töø Sô thieàn xuaát maø giaët y ngöôøi cheát. Luùc aáy, trôøi, roàng, quyû thaàn hoaëc giuùp voø ñaïp y, hoaëc laáy nöôùc, hay laáy nöôùc uoáng. Giaët y xong, ñem phôi nôi choã troáng. Sau khi thu xeáp y xong, Sa-di kia lieàn bay leân khoâng trung, trôû veà choã ôû. Tröôûng giaû neân bieát, luùc ñoù toâi chæ töø xa nhìn thaáy chöù khoâng ñöôïc gaàn. Thaày cuûa coâ naøy phuïng söï, maø ñeä töû nhoû nhaát coøn coù thaàn löïc naøy, huoáng chi laø nhöõng vò ñaïi ñeä töû, laøm sao ai coù theå saùnh baèng? Huoáng chi vò thaày kia laø Nhö Lai Chí Chaân Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc, ai coù theå saùnh kòp? Xeùt nghóa naøy xong, neân toâi noùi: “Thaät laø kyø laï, coâ naøy coù theå khoâng töï saùt, khoâng döùt maïng caên!” Luùc ñoù, tröôûng giaû noùi vôùi Phaïm chí raèng: –Chuùng toâi coù theå gaëp ñöôïc thaày cuûa coâ gaùi phuïng thôø chaêng? Phaïm chí ñaùp: –Coù theå hoûi laïi coâ aáy. Luùc ñoù tröôûng giaû hoûi coâ Tu-ma-ñeà: –Nay toâi muoán ñöôïc gaëp thaày con phuïng thôø. Con coù theå thænh veà ñaây ñöôïc khoâng? Sau khi nghe xong, coâ vui möøng hôùn hôû, khoâng töï kieàm cheá ñöôïc, lieàn noùi: –Xin chuaån bò ñoà aên thöùc uoáng ñaày ñuû. Ngaøy mai Nhö Lai seõ ñeán ñaây cuøng vôùi Taêng Tyø-kheo. Tröôûng giaû baûo: –Nay con töï môøi, ta khoâng bieát caùch. Baáy giôø, con gaùi tröôûng giaû taém goäi thaân theå, tay böng loø höông leân treân laàu cao, chaép tay höôùng veà Nhö Lai maø baïch: –Nguyeän xin Theá Toân, Ñaáng Voâ Naêng kieán ñaûnh 11 , mong quaùn saùt roõ nôi naøy. Nhöng Theá Toân khoâng vieäc gì khoâng bieát, khoâng vieäc gì khoâng xeùt. Nay con ñang ôû choã nguy khoán naøy, cuùi xin Theá Toân quaùn saùt roõ cho. Roài coâ taùn thaùn baèng baøi keä naøy: Con maét Phaät quaùn saùt Thaáy khaép nôi theá gian Haøng phuïc

quyû, thaàn vöông

11. Voâ naêng kieán ñaûnh coøn goïi laø Voâ kieán ñaûnh töôùng, moät trong taùm möôi tuøy hình haûo, veû ñeïp cuûa Phaät.

Haøng phuïc quyû töû maãu.
Nhö quyû aên ngöôøi kia
Laáy ngoùn tay laøm chuoãi
Sau laïi muoán haïi meï
Nhöng bò Phaät haøng phuïc.
Laïi nôi thaønh La-duyeät
Voi döõ muoán ñeán haïi
Thaáy Phaät, töï quy phuïc
Chö Thieân khen laønh thay!
Laïi ñeán nöôùc Maõ ñeà
Gaëp long vöông hung aùc
Thaáy löïc só Maät tích
Long vöông töï quy phuïc.
Bieán hoùa keå khoâng heát
Ñeàu ñöa vaøo ñaïo chaùnh
Nay con laïi gaëp nguy
Cuùi xin Phaät ñoaùi hoaøi.
Baáy giôø höông nhö maây
Lô löûng giöõa hö khoâng
Xaâm nhaäp khaép Kyø hoaøn
Hieän ôû tröôùc Nhö Lai.
Chö Thích giöõa hö khoâng
Vui möøng maø laøm leã
Laïi thaáy höông tröôùc maët
Tu-ma-ñeà thænh caàu.
Möa xuoáng nhieàu loaïi hoa
Khoâng laøm sao keå heát
Traøn khaép röøng Kyø hoaøn
Nhö Lai cöôøi phoùng quang.

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*